

initiatief van
asn bank

Wonen

Deze drie generaties wonen samen op één erf

Door **Jasmine** · 11 apr '23

Drie generaties van de familie Van Buuren leven zelfvoorzienend samen

In deze serie delen bewoners van 'groene huizen' hun woonervaring. Van single in een tiny house tot vriendengroep in hun zelfgebouwde woongemeenschap. Deze keer nemen we een kijkje bij de familie Van Buuren: zij wonen met drie generaties op twee aaneengesloten erven.

Deel dit artikel:

Link

WhatsApp

LinkedIn

Twitter

Facebook

Maria (32, getrouwd met Harm) was als enige het nest al uitgevlogen. Niet omdat ze weg wilde bij haar familie. Haar ouderlijk huis - een dijkwoning - zou uit z'n voegen barsten met een derde generatie Van Buurens. Het doel was om uiteindelijk weer met haar familie samen te wonen in een groter huis.

‘Al jaren droomden we van een plek waar we met z’n allen konden wonen’, vertelt Maria. ‘Waar genoeg ruimte zou zijn om ons eigen eten te verbouwen en dieren te houden. Die droom ontstond toen onze ouders ons meenamen op hikes naar afgelegen gebieden in IJsland en de Alpen. Ik was een puber, mijn jongste zusje was acht. Met minimale middelen hadden we het heel leuk met elkaar. Waarom leven we niet het hele jaar zo, vroegen we ons af. Eenmaal allemaal volwassen dachten we er nog hetzelfde over.’

Na een jarenlange zoektocht, was het in 2015 raak: de familie vond een boerderij met land in het Zuid-Hollandse Berkenwoude. Tussen de uitgestrekte weilanden was plek voor alle drie de generaties. ‘We kwamen er met z’n negenen wonen; mijn ouders, hun vijf kinderen en destijds één schoonzoon en een kleinkind. Inmiddels [zijn we met z’n dertienen](#). Harm en ik hebben drie kinderen, mijn zusje is getrouwd en hun tweede kind is op komst’, vertelt Maria. Aan ruimte nog steeds geen gebrek: in 2019 kochten de Van Buurens het perceel van de buurman erbij.

Tijdens het hiken door IJsland en in de Alpen droomde het gezin van een gedeeld leven.
V.l.n.r.: Maria, haar zusje Tamar en moeder Hellen.

Samen alles delen

De gezinnen wonen verdeeld over twee huizen. Een soort kangoeroewonen, al is het de vraag wie dan bij wie in de buidel leeft. Terugtrekken kan in de slaapkamers en eigen zithoeken, de rest van de huizen zijn ingericht voor gemeenschappelijk gebruik. Net als de bijgebouwen op het erf. De oude paardenstal heeft de familie omgebouwd tot een bedrijvige wasserette en werkstudio. De loods is nu een energiecentrale, kantoor en workshopruimte. En de voormalige mestsilos - tot de jaren '90 goed voor de opslag van 500.000 liter koeienpoep - werd omgedoopt tot entertainmentruimte met een vier meter lange tafel, thuisbioscoop en tafelvoetbal.

‘Als je ons leven in een schilderij zou plaatsen, dan komen we terecht in een huishouden van Jan Steen. Chaotisch, rommelig en een drukte van jewelste’, schrijft de familie op hun website. Maar de Van Buurens zitten heus niet 24/7 op elkaars lip. ‘De volwassenen hebben allemaal banen buitenshuis. We eten ook niet iedere avond met z’n dertienen samen, ieder gezin heeft zijn eigen ritme’, zegt Maria.

Het gedeelde erf: zie je het bruggetje over het water dat het ene perceel met het andere verbindt?

Welke volwassenen zussen wonen nou onder één dak? Maria (links), Judith en Tamar willen niet anders meer.

Eten van eigen erf

In de supermarkt zul je zelden een Van Buuren zien. De familie leeft zo zelfvoorzienend mogelijk en [oogst eten op eigen erf](#). De 600 m2 grote moestuin is volledig ecologisch en ingericht met bloemen (voor biodiversiteit en bestuiving), moestuinbakken en fruithagen. In de zelfgebouwde kas en kweektunnels worden kruiden, tomaten, paprika's, pepers en slasoorten gekweekt. Ook heeft de familie een eigen fruitafdeling: een boomgaard vol appels, kersen, druiven, pruimen en bessen.

‘In de zomer zijn we druk met het inmaken, drogen, wecken en invriezen van de oogsten. Wat we zelf niet hebben, kopen of ruilen we bij lokale boeren of makers. Zo halen we zuivel en vlees - wat we tekortkomen na eigen slacht van ons pluimvee - bij de boer twee deuren verderop. Ons doel is om uiteindelijk jaarrond ons eigen eten te verbouwen. We hebben nog genoeg plannen; paddestoelen kweken en kaas maken bijvoorbeeld’, zegt Maria.

De moestuin is het domein van Maria en haar man Harm

In zowel de moestuin als de boomgaard én het aangrenzende grasland van een halve hectare past de familie [de principes van permacultuur](#) toe. Simpel gezegd houdt dat in dat mens en natuur in harmonie met elkaar leven. Groenafval verdwijnt in de magen van de vier varkens en in zelfgetimmerde compostbakken. Met die compost kan de moestuin weer bemest worden. Kippen en loopeenden leveren eieren en vlees en houden de boomgaard en moestuin vrij van insecten die de gewassen aantasten. Al lopen ze niet overal zo vrij, anders snoepen ze ook mee van de oogsten.

De boomgaard en kruidentuin zijn ingericht volgens de principes van permacultuur

Deze eenden houden ongewenste insecten weg bij de gewassen

Zonne-energie en zuiver bronwater

Zelfvoorzienend leven gaat voor de familie Van Buuren verder dan het verbouwen van eigen voedsel. Ook op het gebied van energie- en watervoorziening zijn ze het liefst onafhankelijk. En dat is ze gelukt. Ze zijn nog wel aangesloten op deze nutsvoorzieningen, maar puur als back-up.

Om zo min mogelijk energie te hoeven opwekken, zijn de huizen goed geïsoleerd en voorzien van dubbel glas. Een warmtenet met verschillende warmtebronnen als heat pipes (glazen buizen op het dak die heel snel warmte kunnen verplaatsen), warmtepompen, warmteterugwinsystemen en een houtvergasser, houdt de vloerverwarmingen op een constante temperatuur. [Hoe deze technieken precies werken](#) legt de familie uit in hun blog.

Lees ook: [Hoe werkt een warmtepomp?](#)

Op de daken van de gebouwen liggen zonnepanelen, in totaal 260 stuks. De stroom wordt [via een eigen energiecentrale](#) opgeslagen in accu's en verdeeld over het volledige huishouden inclusief vier elektrische auto's. Andersom leveren de accu's van de auto's stroom wanneer de zon niet schijnt.

In totaal liggen er 260 zonnepanelen op de daken

‘In de winter wekken de zonnepanelen te weinig op om de woningen te verwarmen met de warmtepomp. Dan stoken we hakhout in een houtvergasser. Daarmee verwarmen we het water en de vloerverwarming in de huizen’, vertelt Maria.

En zelfs het drinkwater komt van eigen terrein. Grondwater wordt opgepompt en door verschillende filtersystemen gezuiverd van onder andere bacteriën, virussen en schadelijke gassen. Vervolgens wordt dat bronwater vanuit een 3.000 liter-vat naar de gebouwen gepompt. Daar stroomt het als drinkwater uit de kranen.

Deze ingenieuze installatie voorziet huize Van Buuren van zuiver drinkwater

Altijd iets te doen

Van moestuin tot boomgaard en energiecentrale; de familie heeft alles zelf ontworpen en gebouwd. Samen houden ze de boel dagelijks draaiende. Maria: 'Er is hier altijd wat te doen. De fanatiekelingen onder ons hebben er een baan bij naast hun baan buiten de deur.'

Iedereen heeft vanzelf taken naar zich toe getrokken die hij of zij interessant vindt. Mijn vader en broer gaan over de technische installaties. Mijn andere broer zorgt dat het erf netjes blijft, mijn zusje klooft hout en mijn moeder verzorgt de dieren. Mijn man en ik gaan over de moestuin en de kas. Met de oogsten kook en bak ik graag voor iedereen.'

'Natuurlijk zijn er ook taken die niemand graag oppakt, zoals het afval en onkruid. Die verdelen we gewoon eerlijk', aldus Maria. 'Grote beslissingen nemen we tijdens huishoudelijke vergaderingen. Meestal doet degene met de meeste expertise op dat vlak onderzoek en hakt dan de knoop door. Daar vertrouwen we elkaar in.'

Samen werken geeft veel voldoening en is nog gezellig ook

Elkaar kunnen vertrouwen

‘Het samenleven verloopt heel organisch, maar het gaat zeker niet vanzelf’, zegt Maria. ‘Je moet veel voor elkaar over hebben. Je leeft hier niet alleen voor jezelf, je gaat echt een samenwerkingsrelatie met elkaar aan. Wij houden niet bij wie wat doet, we vertrouwen erop dat iedereen doet wat ‘ie kan. Het scheelt dat wij het heel goed met elkaar kunnen vinden. En we zijn allemaal direct. Als er iets is, gooien we het eruit en is de lucht ook zo weer geklaard.’

Ook financieel gezien draagt ieder bij wat hij kan. De familieleden hebben de twee erven met elkaar gefinancierd. ‘We hebben een verdeelsleutel gemaakt naar draagkracht’, vertelt Maria. Alles wordt gemeenschappelijk beheerd, betaald en onderhouden. Van de gebouwen, auto’s en wasmachines tot de tuinspullen, frituurpan en broodbakmachines. ‘Wij geven allemaal niet zoveel om geld. Als er een rekening binnenkomt, gooien we die in de groep en betaalt degene die op dat moment geld heeft. Dat werkt, we hebben geen gezamenlijke pot nodig.’

Samen bereik je meer

‘Iets voor de ander doen voelt niet als opoffering’, zegt Maria. ‘Het is alleen maar heel erg leuk. Want met elkaar heb je meer en kun je meer. Dat beseft hebben we allemaal. Mijn man en ik hadden samen nooit zo kunnen leven, met zoveel ruimte en groen om ons heen.’

Maria's zusje Judith stort zich op het oogsten van de witte kool

Maria wil nooit meer anders wonen. 'Het is heel gezellig en fijn om met mijn familie samen te leven. Ik zou het verschrikkelijk saai vinden als ik alleen met mijn man en kinderen op een flatje zou wonen. Het is heerlijk om in het buitengebied te wonen met dieren, groen en ruimte. Alle klusjes die zich dagelijks aandienen, geven veel voldoening. Laat mij na een drukke werkdag maar lekker met mijn handen in de grond wroeten.'

Ook samen een erf delen? Maria tip:

1. 'Veel mensen zeggen dat ze graag willen erfdelen, maar doen het vervolgens niet. Het is pionieren en dat is spannend. Toch zeg ik: maak met elkaar een plan en doe het gewoon.'
2. 'Heb je geen groene vingers? Geen probleem. Zoek elementen die voor jou leuk zijn en die je kunt volhouden. Je kunt ook samenleven zonder moestuin.'
3. 'Ga met kleine stapjes vooruit. Wij waren acht jaar geleden ook niet waar we nu zijn. Als alles loopt met de kas en de moestuin, dan pas gaan we kaas maken.'

Samen kun je meer en heb je meer. Vissen in de achtertuin bijvoorbeeld

Wil je een kijkje nemen bij de familie Van Buuren? Dankzij [deze dronebeelden](#) vlieg je over hun erf heen. Nieuwsgierig naar het dagelijks reilen en zeilen? In [hun blog neemt de familie je mee](#) in hun bezigheden. Ook geven ze [workshops over de verschillende facetten van zelfvoorzienend leven](#), van moestuinieren tot off-grid installaties. Laat je inspireren en ontdek of deze manier van leven ook bij jou past.